

LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

‘Potàgia’ literària i púding de poma

ANDREU SOTORRA

www.andreusotorra.com

Fiona Waters, *Contes de màgia d'arreu del món*. Traducció de Yannick Garcia. Il·lustracions de Fabián Negrín. LA MAGRANA - RBA. Barcelona, 2003. A partir de 9 anys.

Madonna, *Les pomes del senyor Peabody*. Traducció de Daniel Cortès. DESTINO. Barcelona, 2003. A partir de 9 anys.

En plena eufòria de la màgia com a matèria literària, arran, és clar, del fenomen Harry Potter, han estat moltes les col·leccions que han incorporat en el seu catàleg novel·les d'aquest gènere o recopilacions de contes que, en alguns casos, són textos literaris tradicionals que han servit de base per construir arguments de relats actuals.

L'àlbum *Contes de màgia*, de l'anglesa Fiona Waters, és una d'aquestes apostes. L'autora, que també ho és de literatura per a infants, s'ha dedicat a recollir contes tradicionals d'arreu del món. L'àlbum, en edició de luxe, aplega contes de diverses cultures: alemanya, dels indis de l'Amèrica del Nord, anglesa, txecoslovaca, escocesa, italiana, islandesa i siciliana.

Bruixots, curanderos, home-nets verds, fetillers, moliners, pescadors, grangers, camperols, reis, prínceps, fades i, per descomptat, el mag Merlí, configuren un retaule de personatges que, de tan familiars, com els de les telenovelles televisives d'avui en dia, es fan gairebé imprescindibles.

L'avantatge de pouar en les rondalles i els contes tradicionals és que, malgrat les reiteracions dels seus protagonistes, els discursos repetitius, els recursos més que sabuts que utilitzen i els jocs de mans amb trampes consentides per lectors de tots els temps, precisament perquè s'han convertit en parents llunyans i mitificats de qualsevol imaginari col·lectiu, mai no són qüestionats pel que diuen i fan, sigui bo o dolent, balança inevitable de la rondallística tradicional.

El tret comú d'aquest nou àlbum és que tots els contes i els seus personatges es veuen entrampats per l'atzar de la màgia. I és només amb màgia com es desencallen la majoria dels conflictes que plantegen. Les il·lustracions de l'àlbum, tan sovint l'autèntica motivació per recórrer a un altre recull com aquest, són originals d'un dibuixant argentí, Fabián Negrín, que actualment viu

a Milà. Perspicax en els detalls, juga també amb la màgia o la imaginació que li permeten els textos, amb la qual cosa aconsegueix algunes làmines espectaculars, amb aspectes surrealistes, al costat d'altres que, d'un clàssic tan clàssic, gairebé rellisquen paper cuixé avall. Coses de la màgia que ara es porta.

Un altre il·lustrador amb ressonàncies clàssiques és el que s'ha encarregat de posar imatges al segon llibre de Madonna. Resident a Cincinatti, Loren Long té el mèrit de ser una fan del beisbol, esport que reflecteix en algunes de les làmines de *Les pomes del senyor Peabody*, un professor d'història i entrenador de beisbol de l'escola del conte que, a més, sembla que pispi pomes a la primera parada que troba.

FABIÁN NEGRÍN

IL·LUSTRACIÓ DE FABIÁN NEGRÍN

L'il·lustrador Fabián Negrín aconsegueix algunes làmines espectaculars

Si en aquesta segona temptativa literària de Madonna les il·lustracions permeten una passejada més reconfortant que en el primer àlbum perquè les figures de Loren Long tenen l'aire de peces de plastilina en primer pla, el text, en canvi, cau novament en una ximpleria i una moralitat sense escrúpols que sembla que Madonna extregui dels contes adoctrinadors més tronats. I no és exageració perquè la mateixa cantant i ara escriptora confessa que la història està inspirada en un conte de gairebé tres-cents anys que li explicava el seu mestre de càbala. És a dir, en filosofia creativa maddoniana: que inventin els altres.

Lemony Snicket, *L'ascensor fals*. Traducció d'Àlex Gombau. Il·lustracions de Brett Helquist. Col·lecció *Històries Desafortunades*. COLUMNA. Barcelona, 2004. A partir de 12 anys.

Sisè llibre de la sèrie de Lemony Snicket. Misèria, desesperació i desgràcies com a leitmotiv. Els germans Baudelaire troben unes escales molt fosques, una pista falsa, uns amics en una situació nefasta, tres inicials misterioses i un forat secret.

Max Bolliger, *En Maties i l'estel*. Traducció de Teresa Farran. Il·lustracions de Gianni de Conno. EDITORIAL JOVENTUT. Barcelona, 2003. A partir de 9 anys.

Àlbum d'il·lustracions elegants que donen una versió original de la nit de Nadal. El protagonista, un jove bufó, viatja a Betlem i es va desfont de tot el que porta, a mesura que va trobant infants desvalguts pel camí, fins que arriba a trobar la cova.

Roc Riera Rojas. Catàleg i CD-ROM. PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT. Barcelona, 2003.

Catàleg antològic del pintor Roc Riera Rojas (1913-1992). Articles de Claret Serrahima, Enric Sauté, Francesc Fontbona, Mar Peris, Teresa Duran, Josep Vallverdú i Anna Riera. L'autor va ser també il·lustrador d'una de les primeres novel·les infantils de Josep Vallverdú, *L'home dels gats*.

Altres mons

JOSEP GÁLVEZ

CÒMIC

Ricard Castells, *Araia*. EDICIONS PONENT. Onil, 2003.

fantasies en una vinyeta de *Sombra Runa*, inclosa en el llibre. Araia és més que el nom d'un poble imaginari: és una paraula que suggereix, amb l'harmonia dels seus sons, un

espai situat en unes coordenades definides per la imaginació i l'enyorament.

En aquest espai conviuen els actors fracassats, els fantasmes de la pobresa, els miratges de la riquesa, els amants separats, la model que juga amb la lluna, un conjunt de personatges i sensacions que es mouen entre ombres de color, més fugint que buscant l'aixopluc de les certeses.

L'obra de Ricard Castells (*Expiació, Huracán, Poco...*) es va distingir per estructurar les seves narracions sobre el terreny incert dels suggeriments gràfics, de formes inacabades o devorades pels colors que establien entre elles una relació gairebé musical, d'ecos i ressonàncies. Va ser una opció per la llibertat creativa, per la identificació amb la melodia interna de la seva obra, arriscada i molt allunyada de qualsevol comercialitat, i encara més de la que dominava el nostre mercat. Malgrat tot, va saber connectar amb molts lectors des de la sintonia visual, des de la complicitat en una sensibilitat plàstica que sintetitzava sensualitat, nostàlgia i voluntat lúdica. Síntesi que es ben present en *Araia*, el llibre que recull els seus relats *Miniatures* (1987), *Sombra Runa* (1988), *Selene* (1995) i *La sonrisa del mudo* (1994).

VIATGE CAP AL MISTERI
Araia es el nom d'una estació que indica l'inici d'un viatge cap al misteri de les pròpies

RICARD CASTELLS

UNA DE LES VINYETES D'ARAIA, DE RICARD CASTELLS